

1.3. pielikums
iepirkuma procedūras “Asistentu personām ar dzirdes traucējumiem apmācība”
id. Nr. LNS 2011/01M/ESF nolikumam

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

---

*Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansēts Latvijas Nedzirdīgo savienības projekts
„Klusuma pasaule”
Identifikācijas nr. 1DP/1.4.1.2.2./09/1P1A/NVA/001*

[Izglītības iestādes nosaukums nominatīvā]

APSTIPRINU
[izglītības iestādes direktors]
[paraksts un tā atšifrējums]
[apstiprinājuma vietas nosaukums, datums]
[zīmoga vieta]

SOCIĀLĀ REHABILITĀCIJA
30T 762 02

Profesionālās izglītības programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Profesionālās kvalifikācijas līmenis	Otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis
Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Profesionālās izglītības programmas īstenošanas ilgums	640 stundas
Profesionālās izglītības ieguves forma	Klātiene
Izglītības dokuments, kas apliecina profesionālās izglītības programmas apguvi	Profesionālās kvalifikācijas apliecība

SASKAŅOTS

Izglītības iestādes dibinātājs

[personas amats]

[personas paraksts un tā atšifrējums]

[datums]

PROGRAMMAS APRAKSTS

Profesionālās tālākizglītības programmas mērķis:

Izglītības procesa rezultātā sagatavot asistentus personām ar dzirdes traucējumiem, kuri respektējot šo personu pašnoteikšanos, palīdz identificēt un izvērtēt vajadzības, apzināt, piesaistīt un ieteikt nepieciešamos resursus, uzlabo un veicina tiešās saziņas prasmes ar dzirdīgajiem un nedzirdīgajiem cilvēkiem.

Profesionālās tālākizglītības programmas vispārīzglītojošie un profesionālie uzdevumi:

Izglītības procesā dot iespējas apgūt zināšanas un prasmes:

- 1) identificēt un izvērtēt personas ar dzirdes traucējumiem vajadzības;
- 2) plānot, organizēt un vadīt personas ar dzirdes traucējumiem sazināšanos ar citām personām;
- 3) precīzi interpretēt informāciju;
- 4) piedāvāt alternatīvus individuālo problēmu risinājumus;
- 5) sekmēt personas ar dzirdes traucējumiem iekļaušanu sabiedrībā;
- 6) novērtēt sociālo pakalpojumu pieejamību personām ar dzirdes traucējumiem;
- 7) sazināties zīmju valodā;
- 8) pārvaldīt valsts valodu un sazināties vienā no svešvalodām, izmantojot zīmju valodu;
- 9) izprast un ievērot normatīvos aktus, kas saistīti ar asistenta darbību;
- 10) analizēt, izvērtēt un pilnveidot savu profesionālo darbību;
- 11) respektēt personas ar dzirdes traucējumiem pašnoteikšanos, veicināt viņa neatkarības sasniegšanu;
- 12) ievērot konfidencialitāti;
- 13) praktiski pielietot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumu prasības darba vidē, sniegt pirmo palīdzību.

Profesionālās tālākizglītības programmas apguves kvalitātes novērtēšana:

Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un ieguvuši nepieciešamo zināšanu un prasmju vērtējumu visos izglītības programmas mācību priekšmetos, praktiskajās mācībās un kvalifikācijas praksē, kārtā profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, un atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām saņem profesionālās kvalifikācijas apliecību.

Tālākās izglītības iespējas:

Turpināt pilnveidot izglītību nozares profesionālās izglītības programmās.

Profesionālās tālākizglītības programmas mācību plāns

MĀCĪBU PLĀNS

Profesionālie mācību priekšmeti	Pārbaudījuma veids	Kontaktstundas		
		Teorija	Praktiskās mācības	Kopā
Sociālā vide	ieskaite	20	12	32
Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	ieskaite	36	4	40
Dzirdes orgānu anatomija un fizioloģija	ieskaite	16	4	20
Kultūras vēsture, ētika un reliģija	ieskaite	12		12
Sociālā psiholoģija	ieskaite	48	10	58
Sociālā politika	ieskaite	20	6	26
Vispārējās cilvēktiesības	ieskaite	10		10
Veselības aprūpe un pirmā palīdzība	ieskaite	14	16	30
Psihiatrijas pamati	ieskaite	16		16
Komunikācijas prasmes ar personām ar dzirdes traucējumiem	ieskaite	16	52	68
Izglītības sistēma un pedagogijas pamati	ieskaite	18		18
Informācijas komunikāciju tehnoloģijas	ieskaite	18	8	26
Personas ar funkcionāliem traucējumiem	ieskaite	24	6	30
Darba aizsardzība	ieskaite	8		8
Kvalifikācijas prakse			240	240
Valsts noslēguma pārbaudījums		6		6
Kopā		282	358	640

[amats, paraksts un atšifrējums] *

* paraksta atbildīgā persona par mācību plāna izveidi

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

SOCIĀLĀ VIDE

Apjoms stundās: 32

teorija 20 stundas

praktiskās mācības 12 stundas

Mērķis:

Sniegt zināšanas par sociālās vides un personas ar dzirdes traucējumiem mijiedarbību.

Uzdevumi:

1. Veidot izpratni par sociālās vides jēdzienu;
2. Analizēt sociālās vides šķēršļus un resursus;
3. Analizēt sociālās vides un personas ar dzirdes traucējumiem mijiedarbību.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Sociālā vide	1.1. Sociālās vides jēdziens; 1.2. Sociālās vides šķēršļi; 1.1. Sociālās vides resursi.	B	6		6	
2.	Sociālās vides un personas ar dzirdes traucējumiem mijiedarbība	2.1. Personības vajadzības; 2.2. Vērtības un motivācija; 2.3. Personība sociālajā vidē; 2.4. Personība darba vidē.	C	4	4	8	
3.	Personu ar dzirdes traucējumiem specifiskās vajadzības	3.1. Sociālās un individuālās problēmas, to risinājumi; 3.2. Sociālo faktoru ietekme;	B	8	8	16	

		3.3. Vides faktoru ietekme; 3.4. Vides pieejamība; 3.5. Akustiskā vide 3.5.1. attālums; 3.5.2. akustika; 3.5.3. troksnis.					
Noslēguma pārbaudījums			2		2	ieskaite	
Kopā			20	12	32		

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Garleja R. Cilvēka potenciāls sociālajā vidē. - R.: Raka, 2006.
2. Mikuda S. Sociālās vides analīze//Dzīves jautājumi: Zinātniski metodisks rakstu krājums XI.-R.: SDSPA Attīstība, 2006.
3. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: LNS, 2000.
4. Tirolers G. Rehabilitācija sociālajā vidē Latvijā cilvēkiem ar funkciju traucējumiem.- R.: Velku fonds, 2004.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

Apjoms stundās: 40

teorija 36 stundas

praktiskās mācības 4 stundas

Mērķis:

Sniegt izpratni par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas darbību un tās regulējošajiem normatīvajiem aktiem.

Uzdevumi:

1. Analizēt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmu Latvijā;
2. Izprast sociālo pakalpojumu veidus un to finansēšanas avotus;
3. Sniegt priekšstatu par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas regulējošiem normatīviem aktiem.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Sociālie pakalpojumi	1.1. Sociālās aprūpes pakalpojuma sistēma Latvijā; 1.2. Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sistēma Latvijā; 1.3. Profesionālā sociālā rehabilitācija Latvijā; 1.4. Sociālā darba pamatprincipi.	C	10		10	
2.	Sociālās palīdzības sniegšanas pamatprincipi	2.1. Normatīvie akti; 2.2. Sadarbība ar klientu.	B	4		4	
3.	Brīvprātīgo kustība	3.1. Brīvprātīgo kustības vēsturiskā attīstība;	A	4		4	

		3.2. Brīvprātīgo kustība kā resurss; 3.3. Biedrība „Latvijas Nedzirdīgo Savienība”.					
4.	Sociālās institūcijas	4.1. Sociālo institūciju veidi; 4.2. Sociālo institūciju galvenie uzdevumi un funkcijas.	B	10	4	14	
5.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu regulējošie normatīvie akti	5.1. LR Likumi; 5.2. MK noteikumi; 5.3. Pašvaldību saistošie noteikumi.	B	6		6	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				36	4	40	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Atšķirīgais ir pozitīvs.- R.: Apeirons, 2004.
2. Biedrība „Latvijas Nedzirdīgo savienība” statūti.- R.: SIA „Elpa-2”, 2005.
3. Labākie. LNS goda biedri 1985-2007.-R.: SIA „Elpa-2”, 2007.
4. LR Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Pieņemts LR Saeimā 2002.gada 31.oktobrī un saistītie dokumenti.
5. Latviešu zīmju valodas vārdnīca. - R.: Latvijas Nedzirdīgo savienība, 1997.
6. LR likums "Par pašvaldībām". Pieņemts Saeimā 19.05.1994. un saistītie dokumenti.
7. Mēs nedzirdīgie. - ESF un LV budžeta finansēts SIF administrēts LNS projekts, 2006.
8. Mūsu iespējas – mūsu nākotne. ESF un LV budžeta finansēts SIF administrēts LNS projekts, 2007.
9. Rehabilitācijas principi cilvēkiem ar redzes traucējumiem./Sērija „Rehabilitācija” – 1.burtnīca.-MPD, PVO, Latvijas Kristīgais medicīnas un ģimenes centrs, 1994.
10. Rehabilitācijas principi cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. /Sērija „Rehabilitācija” – 2.burtnīca.- MPD, PVO, Latvijas Kristīgais medicīnas un ģimenes centrs, 1994.
11. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: Latvijas Nedzirdīgo savienība, 2000.
12. Sociālā darba terminoloģijas vārdnīca. - R.: SDSPA „Attīstība”, 2002.
13. Tirolers G. Rehabilitācija sociālajā vidē Latvijā cilvēkiem ar funkciju traucējumiem.- R.: Velku fonds, 2004.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem

Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Istenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

DZIRDES ORGĀNU ANATOMIJA UN FIZIOLOĢIJA

Apjoms stundās: 20 stundas

teorija: 16 stundas

praktiskās mācība: 4 stundas

Mērķis:

Veidot izpratni par cilvēka dzirdes orgānu anatomiju un fizioloģiju.

Uzdevumi:

1. Iepazīstināt ar anatomijas un fizioloģijas priekšmetu;
2. Sniegt ieskatu par cilvēka galvas skeletu, auss uzbūvi un auss funkcijām;
3. Iepazīstināt ar dzirdes patoloģijām;
4. Sniegt zināšanas par sensorām sistēmām.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Ievads anatomijā un fizioloģijā	1.1. Anatomijas un fizioloģijas vēsture, attīstība pasaulē un Latvijā; 1.2. Normālās anatomijas un normālās fizioloģijas definējums.	A	2		2	
2.	Galvas skelets	2.1. Smadzeņu daļas kauli; 2.2. Sejas daļas kauli.	A	2	2	4	
3.	Auss uzbūve	3.1. Arējās auss uzbūve un funkcijas; 3.2. Vidusauss uzbūve un funkcijas; 3.3. Iekšējās auss uzbūve un funkcijas.	A	2	2	4	
4.	Dzirdes orgānu inervācija	4.1. Nervu sistēmas klasifikācija; 4.2. Līdzsvara un dzirdes nervs.	A	2		2	
5.	Dzirdes patoloģijas	5.1. Iedzimtās dzirdes patoloģijas;	A	2		2	

		5.2. Iegūtās dzirdes patoloģijas.					
6.	Sensorās sistēmas	6.1. Sensorās sistēmas perifērā un centrālā daļa; 6.2. Redzes, dzirdes, vestibulārā, ožas, garšas sensorā sistēma; 6.3. Sāpju sensorā sistēma.	A	4		4	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	
Kopā				16	4	20	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Aberberga- Augškalne L. Fizioloģija rehabilitologiem un veselības speciālistiem.-R.: Medicīnas apgāds, 2008.
2. Apinis P. Cilvēks: anatomija, fizioloģija, patoloģijas pamati. – R.: Nacionālais medicīnas apgāds, 1999.
3. Eglīte K. Anatomija: I daļa. Skelets un muskuļi. - R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2004.
4. Eglīte K. Anatomija: 2. daļa. Asinsrites sistēma, iekšējie orgāni, nervu sistēma, sensoriskā sistēma. – R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2010.
5. Netter F. H. Atlas of Human Anatomy. – U.S.A.: Novartis, 1997.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

KULTŪRAS VĒSTURE, ĒTIKA UN RELIĢIJA

Apjoms stundās: 12

teorija 12 stundas
 praktiskās mācības - stundas

Mērķis:

Iepazīstināt ar ētikas domas attīstību dažādos vēsturiskajos periodos, veidot izpratni par vērtību sistēmas saistību un mijiedarbību ar personu ar dzirdes traucējumiem kultūru, tradīcijām, reliģiju.

Uzdevumi:

1. Sniegt priekšstatu par ētikas un morāles normām sabiedrībā;
2. Sniegt zināšanas par kultūras un reliģijas mijiedarbību un to lomu sabiedrības ētisko uzskatu veidošanā;
3. Raksturot ētiskās kategorijas.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Ētikas priekšmets	1.1. Ētika kā kategorija; 1.2. Ētiskās vērtības sabiedrībā; 1.3. Profesionālās vērtības un attieksmes; 1.4. Profesionālā ētika.	A	2		2	
2.	Morāles būtība un jēga	2.1. Morāles normas; 2.2. Kopīgais un atšķirīgais dažādu laikmetu morālē; 2.3. Morāles loma mūsdienu sabiedrībā;	A	2		2	
3.	Kultūras un reliģijas mijiedarbība,	3.1. Kultūrvide; 3.2. Nedzirdīgo kopiena un kultūra;	B	4		4	

	to loma sabiedrības ētisko uzskatu veidošanā	3.3. Dzīvesveids; 3.4. Paražas; 3.5. Vērtības; 3.6. Stereotipi.					
4.	Reliģijas loma un vērtības sabiedrībā	4.3. Reliģisko tradīciju veidošanās vēsturiskais process; 4.4. Mūsdienu reliģijas formas un tradīcijas; 4.5. Reliģijas loma personas ar dzirdes traucējumiem dzīvē.	B	2		2	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				12		12	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Bībele. Vecā un jaunā derība.
2. Kalniņš I. Nedzirdīgo kultūra 1920 – 2005., Kopsolī. – Rīga: 2005.
3. Klīve.V.V. Gudrības ceļos.- R.: Zvaigzne, 1996.
4. Klīve.V.V. Rīcības ceļos.- R.: Zvaigzne ABC, 1998.
5. Klīve.V.V. Ticības ceļos.- R.: Zvaigzne ABC, 1996.
6. Lasmane S., Milts A., Rubenis A. Ētika.- R.: Zvaigzne,1992.
7. Mūks R. Reliģija un kultūra. – R.: Jāņa sēta, 1997.
8. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: LNS, 2000.
9. Uzņēmējdarbības pamati.- LNS projekts „Darbs klusumā”.- R.: LNS, 2007.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

SOCIĀLĀ PSIHOLOĢIJA

Apjoms stundās: 58

teorija 48 stundas

praktiskās mācības 10 stundas

Mērķis:

Apgūt zināšanas par dažādām sociālām grupām, to socializāciju un saskarsmi sabiedrībā, kā arī prasmi veidot kompetentas un labvēlīgas attiecības ar klientiem.

Uzdevumi:

1. Iepazīstināt ar sociālās psiholoģijas jēdzienu un veidiem;
2. Sniegt izpratni par sociālo grupu veidošanās pamatprincipiem;
3. Sniegt izpratni par socializācijas aģentiem;
4. Attīstīt prasmi pielietot praksē saskarsmes psiholoģijas zināšanas;
5. Sniegt zināšanas un apgūt prasmes pielietot neverbālo un verbālo saskarsmi.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Sociālās psiholoģijas zinātne	1.1. Sociālās psiholoģijas kā zinātnes attīstība un pielietojums; 1.2. Sociālās psiholoģijas pētīšanas metodes.	A	2		2	
2.	Vardarbība	2.1. Vardarbības veidi un pazīmes; 2.2. Vardarbību izraisošie faktori.	B	2		2	
3.	Verbālā un neverbālā saskarsme	3.1. Valoda un runa; 3.2. Monologs un dialogs; 3.3. Runāšana un klausīšanās. Sarunas vadīšana;	C	8	10	18	

		3.4. Ķermeņa valoda; 3.5. Žesti un pieskāriens; 3.6. Sociālo stāvokļu atšķirības neverbālajā saskarsmē; 3.7. Kontakts.					
4.	Saskarsmes psiholoģija	4.1. Saskarsmes stili. 4.2. Transkultūra saskarsmē; 4.3. Konfliktoloģija; 4.4. Dzirdīgo un nedzirdīgo saskarsme; 4.5. Analīze un sintēze; 4.6. Abstrakcija.	B	6		6	
5.	Ģimenes psiholoģija	5.1. Ģimene kā sistēma; 5.2. Ģimenes veidošanās motīvi; 5.3. Dzīvesbiedra izvēle; 5.4. Ģimenes kopdzīves dinamika; 5.5. Ģimenes iezīmes un problēmas; 5.6. Dzirdīgs bērns nedzirdīgu vecāku ģimenē; 5.7. Nedzirdīgs bērns dzirdīgu vecāku ģimenē; 5.8. Nedzirdīgs bērns nedzirdīgu vecāku ģimenē.	B	12		12	
6.	Darbs komandā	6.1. Starpprofesionālās komandas veidi; 6.2. Komandas darba principi; 6.3. Komandas vadīšana.	B	6		6	
7.	Pašaizsardzības mehānismi stresa un krīzes situācijās	7.1. Krīzes jēdziens; 7.2. Krīzes norises un izpausmes; 7.3. Pašaizsardzības mehānismi.	B	4		4	
8.	Sociālās attiecības	8.1. Attieksmes veidošanās; 8.2. Konflikti; 8.3. Agresija; 8.4. Tolerance.	B	2		2	
9.	Socializācija un personība	9.1. Nedzirdīgs cilvēks socializācijas	B	2		2	

		procesā; 9.2. Sociālās normas un sankcijas; 9.3. Deviantā uzvedība.					
10.	Sociālā mijiedarbība	10.1. Saskarsme kā cilvēka sociālā nepieciešamība; 10.2. Sociālās grupas.	B	2		2	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				48	10	58	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Briško B. u.c. Ievads sociālajā psiholoģijā.- R.: Alberta koledža, 2008.
2. Dubkēvičs L. Saskarsme audzēkņiem.- R.: Jumava, 2006.
3. Dubkēvičs L., Ķestere I. Saskarsme. Lietišķā etiķete.- R.: SIA LLV, 2003.
4. Egidess A. Saskarsmes labirinti.- R.: Jumava, 2007.
5. Karpova Ā. Personība. Teorija un to rādītāji. – R.: Zvaigzne ABC, 1998.
6. Kundziņš P. Saskarsmes kultūra.- Rīga, 1993.
7. Omārova S. Cilvēks dzīvo grupā. Sociālā psiholoģija. – R.: Kamene, 1996.
8. Omārova S. Cilvēks runā ar cilvēku. Saskarsmes psiholoģija.-R.: Kamene, 2001.
9. Pīzs A. Ķermeņa valoda.- R.: Apgāds Jumava, 1995.
10. Reņģe V. Personības psiholoģija. - R.: Zvaigzne ABC, 2000.
11. Reņģe V. Personības psiholoģiskās teorijas. - R.: Zvaigzne ABC, 1999.
12. Reņģe V. Savstarpējo attiecību psiholoģija. - R.: Zvaigzne ABC, 2004.
13. Reņģe V. Mūsdienu organizāciju psiholoģija. - R.: Zvaigzne ABC, 2007.
14. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: LNS, 2000.
15. Svence G. Attīstības psiholoģija. - R.: Zvaigzne ABC, 1999.
16. Svence G. Pieaugušo psiholoģija. – R.: Zvaigzne ABC, 2003.
17. Uzņēmējdarbības pamati.- LNS projekts „Darbs klusumā”.- R.: LNS, 2007.
18. Veics V. Uzvedības kultūra saskarsmē. – Rīga.: Raka, 1992.
19. Vilks A. Deviantoloģija//Mācība par uzvedības sociālajām normām. - R.: TNA, 2001.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

SOCIĀLĀ POLITIKA

Apjoms stundās: 26

teorija 20 stundas

praktiskās mācības 6 stundas

Mērķis:

Iepazīstināt ar sociālās politikas darbības pamatprincipiem un politikas īstenošanas mehānismiem.

Uzdevumi:

1. Sniegt izpratni par sociālās politikas veidošanās pamatprincipiem un attīstību Latvijā;
2. Izglītēt par sociālās drošības pamatprincipiem Latvijā;
3. Iepazīstināt ar LR sociālo likumdošanu;
4. Sniegt izpratni par nodarbinātības politiku Latvijā;
5. Sniegt izpratni par Valsts pārvaldes pamatprincipiem.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Valsts būtība un loma	<i>Valsts varas institūcijas:</i> 1.1. Likumdevēja vara; 1.2. Izpildvara; 1.3. Tiesu vara.	B	2		2	
2.	Sociālās politikas veidošanās un attīstība	2.1. Sociālās politikas definējums; 2.2. Sociālās politikas uzdevumi un funkcijas; 2.3. Sociālās politikas ietekmējošie faktori.	B	2		2	
3.	Nodarbinātības politika	3.1. Normatīvo aktu prasības nodarbinātības jomā; 3.2. Pašvaldību iespējas	C	12	6	18	

		un pienākumi personas ar nedzirdību nodarbinātības veicināšanā; 3.3. Darba tiesiskās attiecības; 3.4. NVA kā resurss nodarbinātības politikā; 3.5. Nedzirdīgo darbinieku adaptācija darba vietā; 3.6. Uzņēmējdarbības pamati un personālvadība.					
4.	Sociālās drošības sistēma	4.1. Eiropas sociālā pamattiesību harta un sociālā harta; 4.2. Sociālās drošības sistēma Latvijā.	B	1		1	
5.	Probācijas sistēma Latvijā	5.1. Normatīvie akti; 5.2. Probācijas sistēmas institūcijas.	B	1		1	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				20	6	26	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Ikstens J. Politikas pamati. - R.: Zvaigzne ABC, 2001.
2. Lukašinska L. Sociālā politika // Dzīves jautājumi III.-R.: SDSPA "Attīstība", 1998.
3. LR Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums. Pieņemts Saeimā 09.05.2002. un saistītie dokumenti.
4. LR Darba likums. Pieņemts Saeimā 20.06.2001. un saistītie dokumenti.
5. LR likums „Latvijas Republikas Satversme”. Pieņemts 15.02.1922.
6. LR Likums par sociālo drošību. Pieņemts Saeimā 07.09.1995. un saistītie dokumenti.
7. LR Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Pieņemts LR Saeimā 2002.gada 31.oktobrī un saistītie dokumenti.
8. LR Invaliditātes likums. Pieņemts Saeimā 20.05.2010. un saistītie dokumenti.
9. LR likums "Par pašvaldībām". Pieņemts Saeimā 19.05.1994. un saistītie dokumenti.
10. LR likums "Par valsts pensijām". Pieņemts Saeimā 02.11.1995. un saistītie dokumenti.
11. LR likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu". Pieņemts Saeimā 01.10.1997. un saistītie dokumenti.

- 12.LR Valsts sociālo pabalstu likums. Pieņemts Saeimā 31.10.2002. un saistītie dokumenti.
- 13.Pašvaldību iespējas un pienākumi cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības veicināšanā. – R.: SIA „S&G”, 2005.
- 14.Rokasgrāmata darba devējiem par nedzirdīgo darbinieku adaptāciju darba vietā.- R.: Humāno iniciatīvu atbalsta fonds.
15. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: LNS, 2000.
- 16.Sociālā darba terminoloģijas vārdnīca/ Zinātniskā redaktore L.Šiļņeva.- R.: SDSPA “Attīstība”, 2000.
- 17.Sociālo tiesību pieejamība Eiropā. /Tulkojums no angļu val.- R.: Parks Reklāmai, 2002.
- 18.Uzņēmējdarbības pamati.- LNS projekts „Darbs klusumā”.- R.: LNS, 2007.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

VISPĀRĒJĀS CILVĒKTIESĪBAS

Apjoms stundās: 10

teorija 10 stundas

praktiskās mācības - stundas

Mērķis:

Paplašināt zināšanas par cilvēktiesībām kā indivīdam neatņemamām pamattiesībām un pamatbrīvībām.

Uzdevumi:

1. Analizēt cilvēktiesību nodrošinājumu Latvijā;
2. Sniegt priekšstatu par cilvēka sociālo tiesību aizsardzību Eiropā;
3. Iepazīstināt ar cilvēktiesību aizsardzību un nodrošinājumu Latvijā;
4. Iepazīstināt ar personu ar dzirdes traucējumiem cilvēktiesību aizsardzību un nodrošinājumu Latvijā.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Cilvēka sociālo tiesību aizsardzības sistēma	1.1. Cilvēktiesību sistēma un struktūra; 1.2. LR sociālā likumdošana; 1.3. Personu ar invaliditāti tiesības Latvijā.	A	4		4	
2.	Cilvēka sociālo tiesību aizsardzība un tās nodrošinājums Latvijā	2.1. Bezdarbnieku sociālā aizsardzība; 2.2. Maznodrošināto personu sociālo tiesību aizsardzība; 2.3. Personu ar invaliditāti sociālā aizsardzība; 2.4. Dzimuma	B	4		4	

		līdztiesības principi.				
Noslēguma pārbaudījums			2		2	ieskaite
Kopā			10		10	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā. Dr. J.Ziemeles redakcijā.- Rīga, 2000.
2. 1948. gada 10. decembra ANO Vispārējā Cilvēktiesību deklarācija grāmatā Cilvēka tiesības. Starptautisko līgumu krājums. 1. Sējums (pirmā daļa). Universālie līgumi. Tulkojums no angļu valodas. - ANO, 1994.
3. 1966. gada decembra ANO Starptautiskais pakts ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām/grāmata Cilvēka tiesības. Starptautisko līgumu krājums. 1. Sējums (Pirmā daļa). Universālie līgumi. Tulkojums no angļu valodas. - ANO, 1994.
4. 1961. gada 18. oktobra Eiropas Padomes „Eiropas Sociālā Harta”.
5. LR likums „Latvijas Republikas Satversme”. Pieņemts 15.02.1922.
6. LR likums "Par Eiropas Sociālo Hartu". Pieņemts 06.12.2001. un saistītie dokumenti.
7. Sociālo tiesību pieejamība Eiropā. /Tulkojums no angļu val.- R.: Parks Reklāmai, 2002.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

VESELĪBAS APRŪPE UN PIRMĀ PALĪDZĪBA

Apjoms stundās: 30

teorija 14 stundas

praktiskās mācības 16 stundas

Mērķis:

Sniegt zināšanas par veselības aprūpes struktūru, veselību ietekmējošiem faktoriem un profilaksi, kā arī apgūt prasmi novērtēt cietušā stāvokli un adekvāti reaģēt, lai sniegtu pirmo palīdzību.

Uzdevumi:

1. Veidot izpratni par veselības aprūpes sistēmu;
2. Sniegt zināšanas par profilakses veidiem un iespējām;
3. Veidot izpratni par cilvēka dzīvībai bīstamu situāciju novērtēšanu;
4. Apgūt pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipus.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Veselības veicināšana un uzturēšana	1.1. Biežāk sastopamās saslimšanas un to rādītāji Latvijā; 1.2. Pacientu pienākumi un tiesības.	B	2		2	
2.	Veselības aprūpes līmeņi	2.1. Primārais; 2.2. Sekundārais; 2.3. Terciārais.	B	2		2	
3.	Pirmā palīdzība	3.1. Jēdziens par dzīvības pamatfunkcijām; 3.2. Rīcība negadījuma vietā (darba vietā, autoavārija, sabiedriskā iestādē utt.); 3.3. Kardiopulmonārās	C	6	8	14	

		atdzīvināšanas vadlīnijas; 3.4. Bezsamaņa; 3.5. Elpas trūkuma sindroms, iespējas cēloņi, pazīmes; 3.6. Cirkulācijas sistēmas problēmas; 3.7. Neatliekamā palīdzība īpašās situācijās.				
Noslēguma pārbaudījums			4	8	4	ieskaite
Kopā			14	16	30	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Apinis P. Cilvēks. – R.: Latgarants, 1999.
2. Jakubaņeca Dz. Šoks. – R.: SIA Nacionālais apgāds, 2004.
3. Krieviņa D. redakcijā. Traumas. – R.: NMPC, 2001.
4. Krieviņa D. redakcijā. Atdzīvināšana. – R.: NMPC, 2003.
5. Liguts V. "Toksikoloģijas rokasgrāmata. – R.: Nacionālais medicīnas apgāds, 2001.
6. Medicīniskās aprūpes rokasgrāmata.- R.: Jumava, 2001.
7. Savicka M. Apdeguma trauma. – R.: SIA Nacionālais apgāds, 2004.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

PSIHIATRIJAS PAMATI

Apjoms stundās: 16

teorija   16 stundas
 praktiskās mācības   - stundas

Mērķis:

Sniegt zināšanas par psihiatriju kā medicīnas nozari, radīt izpratni par psihes darbības izmaiņām un psihiskām saslimšanām.

Uzdevumi:

1. Veidot izpratni par psihisko saslimšanu izpausmēm un pazīmēm;
2. Veidot izpratni par dažādu smaguma pakāpju garīgās attīstības traucējumiem;
3. Attīstīt prasmi izvērtēt situāciju personām ar psihiskiem traucējumiem.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Takso- nomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Ievads psihiatrijā	1.1. Psihiatrijas kā zinātnes definīcija; 1.2. Psihopatoloģijas jēdziens; 1.3. Psihisko slimību etoloģija; 1.4. Psihisko slimību profilakse.	B	2		2	
2.	Simptomi un sindromi psihiatrijā	2.1. Fobijas; 2.2. Trauksme; 2.3. Psihopātijas; 2.4. Neurozes; 2.5. Depresīvi stāvokļi	A	2		2	
3.	Psihiskās saslimšanas	3.1. Etioloģija; 3.2. Klīniskā aina; 3.3. Terapijas iespējas.	A	2		2	
4.	Garīgās attīstības traucējumi	4.1. Etioloģija; 4.2. Klīniskā aina; 4.3. Terapijas iespējas	A	2		2	

5.	Epilepsija	5.1. Epilepsijas klīniskās izpausmes; 5.2. Epilepsijas terapija.	A	2		2	
6	Atkarības	6.1. Azartspēļu atkarība; 6.2. Alkohola atkarība; 6.3. Narkotisko vielu atkarība; 6.4. Tehnoloģiju atkarība; 6.5. Pārtikas atkarības; 6.6. Atkarību diagnostika.	A	2		2	
7.	Problēm-situāciju izvērtēšanas īpatnības	7.1. Slimnieka respektēšana; 7.2. Uzticības iegūšana; 7.3. Anamnēzes jēdziens un īpatnības psihiatrijā; 7.4. Slimnieka kritikas pret sevi izvērtēšana.	B	2		2	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				16		16	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Deksters G., Vošs M. Rokasgrāmata psihiatrijas māsām.- R.: Jumava, 2006.
2. Eglītis I. Psihiatrija ārstiem nepsihietriem. - R.: Zvaigzne, 1985.
3. Kulbergs J. Dinamiskā psihiatrija. - R.: Jumava, 2001.
4. Wetteberg L. Psihiatrija. Rokasgrāmata. - R.: Māc. grāmata, 1993.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

KOMUNIKĀCIJAS PRASMES AR PERSONĀM AR DZIRDES TRAUCĒJUMIEM

Apjoms stundās: 68

teorija 16 stundas

praktiskās mācības 52 stundas

Mērķis:

Attīstīt komunikācijas prasmes ar personām ar dzirdes traucējumiem veiksmīgai informācijas apmaiņai.

Uzdevumi:

1. Iepazīstināt ar dažādiem informācijas apmaiņas veidiem;
2. Sniegt zināšanas par komunikācijas elementiem ar personām ar dzirdes traucējumiem;
3. Veidot prasmi vadīt komunikācijas procesu ar personām ar dzirdes traucējumiem.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Informācijas apmaiņas veidi	1.1. Verbālā komunikācija; 1.2. Neverbālā komunikācija; 1.3. Lietvedība.	C	4	6	10	
2.	Komunikācijas elementi ar personām ar dzirdes traucējumiem	2.1. Informācijas uztvere; 2.2. Sarunas vadīšana; 2.3. Atgriezeniskās saites veidošana.	C	4	2	6	
3.	Zīmju valoda	3.1. Zīmju valodas simboli; 3.2. Zīmju valoda kā komunikācijas forma.	C	6	36	42	
Noslēguma pārbaudījums				2	8	10	ieskaite

Kopā	16	52	68	
-------------	-----------	-----------	-----------	--

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Immure I. Zīmju valodas vēsture// Tilts.- Nr.3., 2004.
2. Immure I. Kā sarunāties ar nedzirdīgo// Tilts.- Nr.5., 2005.
3. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- R.: LNS Kopsolī, 1997.
4. Latviešu zīmju valodas vārdnīca. Darba aizsardzība.- R.: LNS.
5. Latviešu zīmju valodas vārdnīca. Finanšu darījumi.- R.: LNS.
6. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Darba aizsardzība.-Videovārdnīca:
www.zimjuvaloda.lv.
7. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Celtniecība un tehnika.-Videovārdnīca:
www.zimjuvaloda.lv.
8. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Finanšu darījumi.-Videovārdnīca:
www.zimjuvaloda.lv.
9. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Mazākumtautību nedzirdīgajiem.-
Videovārdnīca: www.zimjuvaloda.lv.
10. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Biežāk lietoto vārdu videovārdnīca:
www.zimjuvaloda.lv.
11. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: LNS, 2000.
12. Uzore D. Rokasgrāmata nedzirdīgu un vārdzirdīgu bērnu vecākiem.- R.:
BGLM, 2005.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

IZGLĪTĪBAS SISTĒMA UN PEDAGOĢIJAS PAMATI

Apjoms stundās: 18

teorija 18 stundas

praktiskās mācības - stundas

Mērķis:

Sniegt ieskatu par Latvijas izglītības sistēmu un pedagoģijas zinātņu nozari.

Uzdevumi:

1. Veicināt izpratni par izglītību kā procesu;
2. Sniegt zināšanas par audzināšanas teorijām un pedagoģisko attieksmju veidiem;
3. Veidot prasmī pielietot didaktikas metodes darbā ar personām ar dzirdes traucējumiem.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Izglītības sistēma Latvijā	1.1. Formālā izglītība; 1.2. Neformālā izglītība; 1.3. Mūžizglītība; 1.4. Pieaugušo izglītība; 1.5. Tālākizglītība; 1.6. Interesu izglītība	A	4	-	4	
2.	Personības attīstība un audzināšana pedagoģiskajā procesā	2.1. Personības attīstības teorijas; 2.2. Iedzimtības sociālās vides mijiedarbība personības attīstībā; 2.3. Personības attīstības īpatnības dažādos vecumos.	B	2	-	2	
3.	Mācību	3.1. Zināšanu sniegšana	C	8	-	8	

	metodes un principi	un ieguves avots; 3.2. Didaktiskais mērķis; 3.3. Izglītojamo izziņas darbības raksturs.					
4.	Mācību procesa ierobežojošie faktori	4.1. Mācību telpa un vide; 4.2. Motivācija un stimuli; 4.3. Pedagoģiskie priekšnoteikumi.	A	2		2	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				18		18	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Jurgena I. Vispārīgā pedagoģija.- R.: Izglītības solī, 2001.
2. LR Izglītības likums. Pieņemts Saeimā 06.01.1999. un saistoši dokumenti.
3. LR Profesionālās izglītības likums. Pieņemts Saeimā 07.14.1999. un saistoši dokumenti.
4. Špona A. Audzināšanas teorija un metodika. - R.: LU, 1996.
5. Zelmenis V. Īss pedagoģijas kurss. - R.: Zvaigzne, 1992.
6. Žukovs L. Ievads pedagoģijā.- R.: Raka, 1997.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

INFORMĀCIJAS KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJAS

Apjoms stundās: 26

teorija 18 stundas

praktiskās mācības 8 stundas

Mērķis:

Padziļināt un paplašināt zināšanas par datorprogrammu pielietojuma iespējām personām ar dzirdes traucējumiem un attīstīt spēju pilnveidot praktiskās iemaņas darbā ar informācijas tehnoloģijām.

Uzdevumi:

1. Paplašināt zināšanas par datoru, kā informācijas apstrādes līdzekli;
2. Sniegt praktiskās zināšanas par teksta ievades, elektroniskās tabulas izveides un formatēšanas iespējām, pielietojot tekstaapstrādes programmatūru;
3. Padziļināt zināšanas par prezentācijas materiāla sagatavošanu.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Dators, kā informācijas apstrādes līdzeklis	1.1. Datora programmatūra, ievadierīces un izvadierīces; 1.2. Informācijas apstrādes veidi; 1.3. Informācijas nesēju raksturojums un salīdzinājums; 1.4. Videozvani datorprogrammās MSN; 1.5. „Skype”; 1.6. Mobilā telefona sakari ar 3 G funkciju; 1.7. Fakss;	C	4	2	6	

		1.8. ooVoo.					
2.	Teksta ievade	2.1. Formatēšanas iespējas; 2.2. Datu bāzes veidošana; 2.3. Datu aizsardzība.	C	4	2	6	
3.	Elektroniskās tabulas	3.1. Lietošanas iespējas; 3.2. Formatēšanas iespējas.	C	4	2	6	
4.	Prezentācijas materiāla sagatavošana	4.1. Materiāla atlase; 4.2. Noformēšana.	C	4	2	6	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				18	8	26	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Dukulis I., Gultniece I., Ivane A., Kuriloviča L., Vēzis V., Žodziņa A. Teksta redaktors Microsoft Word./ Mācību grāmata, 2000.
2. Dukulis I., Gultniece I., Ivane A., Kuriloviča L., Vēzis V., Žodziņa A. Elektroniskās tabulas Microsoft Excel./ Mācību grāmata, 2000.
3. Dukulis I., Gultniece I., Ivane A., Kuriloviča L., Vēzis V., Žodziņa A. Prezentācijas materiālu sagatavošanas pakete Microsoft Powerpoint./Mācību grāmata, 2000.
4. Sabiedrībai par nedzirdību. - R.: LNS, 2000.
5. Uzņēmējdarbības pamati.- LNS projekts „Darbs klusumā”.- R.: LNS, 2007.
6. <http://www.lns.lv>
7. <http://www.wfdeaf.org>
8. <http://www.deafwebsites.com>
9. <http://www.deafnet.ru>
10. <http://www.lm.gov.lv>

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

PERSONAS AR FUNKCIONĀLIEM TRAUCĒJUMIEM

Apjoms stundās: 30

teorija 24 stundas

praktiskās mācības 6 stundas

Mērķis:

Sniegt zināšanas par invaliditāti, tās veidiem un tehnisko palīglīdzekļu pielietojuma iespējām.

Uzdevumi:

1. Iepazīstināt ar invaliditātes jēdzienu;
2. Sniegt izpratni par invaliditātes veidiem un ar invaliditāti saistītajām personības izmaiņām;
3. Sniegt zināšanas par tehniskajiem palīglīdzekļiem un to pielietojumu.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Invaliditāte	1.1. Invaliditātes jēdziens; 1.2. Invaliditātes grupas; 1.3. Invaliditātes grupu piešķiršana.	B	4		4	
2.	Invalīdu integrācijas veidi un iespējas	2.1. Biedrības; 2.2. Nevalstiskās organizācijas; 2.3. Atbalsta grupas.	B	2		2	
3.	Personas ar redzes invaliditāti	3.1. Ar redzes invaliditāti saistītie psiholoģiskie aspekti; 3.2. Redzes invalīdu aprūpe un rehabilitācija; 3.3. Braila raksts kā komunikācijas forma; 3.4. Redzes funkciju ietekme uz personības	B	2		2	

		attīstību.					
4.	Personas ar dzirdes invaliditāti	4.4. Ar dzirdes invaliditāti saistītie psiholoģiskie aspekti; 4.5. Dzirdes invalīdu aprūpe un rehabilitācija; 4.6. Nedzirdīgo zīmju valoda kā komunikācijas forma; 4.7. Dzirdes funkciju traucējumu ietekme uz personības attīstību; 4.8. Personu ar dzirdes traucējumiem raksturojums Latvijā.	C	8		8	
5.	Personas ar kustību traucējumiem	5.1. Personu ar kustību traucējumiem psiholoģiskie aspekti; 5.2. Personu ar kustību traucējumiem aprūpe un rehabilitācija.	B	2		2	
6.	Personas ar garīgās attīstības traucējumiem	6.1. Personu ar garīgās attīstības traucējumiem psiholoģiskie aspekti; 6.2. Personu ar garīgās attīstības traucējumiem aprūpe un rehabilitācija.	B	2		2	
7.	Tehniskie palīglīdzekļi	7.1. Tehnisko palīglīdzekļu saņemšanas iespējas; 7.2. Tehniskie palīglīdzekļi kā resurss.	C	2	6	8	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				24	6	30	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – **A** priekšstats, **B** izpratne, **C** pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. Cilvēki ar invaliditāti Latvijā – problēmas un risinājumi. Diskriminācija un invaliditāte IN CASE.- R.: Apeirons, 2005-2006.
2. Drošas un atbalstošas vides izveide cilvēkiem ar invaliditāti rokasgrāmata.- R.: Apeirons, 2006.
3. Grunevalds K. Dzīves apstākļu normalizēšana personām ar garīga rakstura un citiem funkciju traucējumiem/ Karla Grunevalda redakcija.- R.: Velku fonds, 2003.
4. LR Invaliditātes likums. Pieņemts Saeimā 20.05.2010.
5. Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- R.: LNS, 1997.
6. Rehabilitācijas principi cilvēkiem ar redzes traucējumiem./Sērija

- „Rehabilitācija” – 1.burtnīca.-MPD, PVO, Latvijas Kristīgais medicīnas un ģimenes centrs, 1994.
7. Rehabilitācijas principi cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. /Sērija „Rehabilitācija” – 2.burtnīca.- MPD, PVO, Latvijas Kristīgais medicīnas un ģimenes centrs, 1994.
  8. Sabiedrībai par nedzirdību.- R.: LNS, 2000.
  9. Uzore D. Rokasgrāmata nedzirdīgu un vārdzirdīgu bērnu vecākiem.- R.: BGLM, 2005.
  - 10.Uzņēmējdarbības pamati.- LNS projekts „Darbs klusumā”.- R.: LNS, 2007.
  - 11.Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- R.: LNS Kopsolī, 1997.
  - 12.Latviešu zīmju valodas vārdnīca. Darba aizsardzība.- R.: LNS.
  - 13.Latviešu zīmju valodas vārdnīca. Finanšu darījumi.- R.: LNS.
  - 14.Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Darba aizsardzība.-Videovārdnīca: www.zimjuvaloda.lv.
  - 15.Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Celtniecība un tehnika.-Videovārdnīca: www.zimjuvaloda.lv.
  - 16.Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Finanšu darījumi.-Videovārdnīca: www.zimjuvaloda.lv.
  - 17.Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Mazākumtautību nedzirdīgajiem.- Videovārdnīca: www.zimjuvaloda.lv.
  - 18.Latviešu zīmju valodas vārdnīca.- Biežāk lietoto vārdu videovārdnīca: www.zimjuvaloda.lv.

Izglītības iestāde	
Programmas veids	Profesionālās tālākizglītības programma
Programmu kopa	Sociālā rehabilitācija
Iegūstamā kvalifikācija	Asistents personām ar dzirdes traucējumiem
Iepriekšējā izglītība	Vidējā izglītība ar priekšzināšanām zīmju valodā
Īstenošanas ilgums	640 stundas

Mācību priekšmeta vai praktisko mācību programma

DARBA AIZSARDZĪBA

Apjoms stundās: 8

teorija 8 stundas

praktiskās mācības - stundas

Mērķis:

Sniegt izpratni par darba drošību un darba aizsardzību, to tiesiskā regulējuma pamatprincipiem.

Uzdevumi:

1. Iepazīstināt studentus ar darba drošības jēdzienu;
2. Sniegt zināšanas par darba aizsardzības pamatprincipiem.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Taksonomijas līmenis*	Stundu skaits			Pārbaudes veids
				Teorija	Praktiskās mācības	Kopā	
1.	Darba likumdošana	1.1. Tiesību subjekti; 1.2. Darba līgums; 1.3. Darba kārtība; 1.4. Darba samaksa; 1.5. Uzteikumi, termiņi, forma; 1.6. Darba strīdi.	B	4		4	
2.	Darba drošība un aizsardzība	2.1. Darba organizācija un darba aizsardzība; 2.2. Nelaiemes gadījumi darbā, izmeklēšana un uzskaites kārtība.	C	2		2	
Noslēguma pārbaudījums				2		2	ieskaite
Kopā				8		8	

* Ieteicamais taksonomijas līmenis – A priekšstats, B izpratne, C pielietošana.

Izmantotie avoti:

1. LR Darba likums. Pieņemts Saeimā 01.06.2001. un saistītie dokumenti.

2. LR Darba aizsardzības likums. Pieņemts Saeimā 20.06.2001. un saistītie dokumenti.
3. LR Darba strīdu likums. Pieņemts Saeimā 26.09.2002. un saistītie dokumenti.
4. Uzņēmējdarbības pamati.- LNS projekts „Darbs klusumā”.- R.: LNS, 2007.
5. [http:// www.lm.gov.lv](http://www.lm.gov.lv).
6. [http:// www.vdi.lv](http://www.vdi.lv).

KVALIFIKĀCIJAS PRAKSE Prakses apjoms **240** stundas**Mērķis:**

Nostiprināt teorētiski apgūtās zināšanas praksē un apliecināt prasmi pildīt asistenta personām ar dzirdes traucējumiem profesionālos pienākumus.

Uzdevumi:

1. Identificēt klienta vajadzības un veikt to izvērtēšanu;
2. Apliecināt prasmi vārdiskās informācijas interpretēšanā;
3. Identificēt komunikācijas šķēršļus un vadīt komunikācijas procesu;
4. Pārzināt un piesaistīt klientam nepieciešamos resursus;
5. Identificēt vides pieejamības šķēršļus un mazināt to ietekmi.

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Stundu skaits
1.	Ievads prakses organizācijā	1.1. Ievadinstruktāža 1.2. Prakses dokumentācija	2
2.	Iepazīšanās ar prakses norises vietu un instruktāža	2.1. Darba drošības instruktāža 2.2. Iekšējās kārtības noteikumi institūcijā	6
3.	Vides pieejamības izvērtējums	3.1. Vides šķēršļi 3.2. Vides un personas mijiedarbība 3.3. Būvniecības normatīvi	20
4.	Darbs komandā	4.1. Starpprofesionāļu komandu veidi 4.2. Komandas vadīšana 4.3. Komandas darba principi	30
5.	Saskarsmes psiholoģija un komunikācijas prasmju pielietojums	5.1. Saskarsme ar klientu un viņa ģimeni 5.2. Sarunas vadīšana 5.3. Ķermeņa valoda 5.4. Transkultūra saskarsmē	32
6.	Tehniskie palīgīdzekļi un to pielietojuma iespējas	6.1. Personu ar funkcionāliem traucējumiem psiholoģiskie aspekti 6.2. Personu ar funkcionāliem traucējumiem aprūpe un rehabilitācija 6.3. Tehnisko palīgīdzekļu saņemšanas kārtība	24
7.	Sociālo pakalpojumu kompleksa izvērtējums	7.1. Sociālo pakalpojumu veidi 7.2. Sociālo pakalpojumu sniedzēji	34

		7.3. Brīvprātīgo kustība	
8.	Vārdiskās informācijas interpretēšana, zīmju valoda	8.1. Informācijas uztvere 8.2. Informācijas interpretācija 8.3. Zīmju valodas pielietojums 8.4. Profesionālo terminu pielietojums valsts un vienā svešvalodā	72
9.	Rīcība stresa un krīzes situācijās	9.1. Konflikti un risināšana 9.2. Krīzes norise un izpausmes 9.3. Pašaizsardzība	12
10.	Prakses ieskaite		8
Kopā			240

Profesionālās izglītības programmas
īstenošanai nepieciešamie materiālie līdzekļi

**PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAI NEPIECIEŠAMIE
MATERIĀLIE LĪDZEKĻI**

Nr.p.k.	Materiālo līdzekļu nosaukums (pa veidiem)	Daudzums
1.	Tehnoloģiskās iekārtas un darba instrumenti	
1.1.	Videokamera	1
1.2.	Videopleijeris	1
1.3.	Projektors un dators, WEB kamera	1
1.4.	Televizors	1
1.5.	Atskaņotājs	1
1.6.	Mulāža	1
2.	Materiāli, palīgmateriāli u.tml.	
2.1.	Tehniskie palīglīdzekļi	
2.2.	Kopšanas līdzekļi	

Profesionālās izglītības programmas
īstenošanai nepieciešamā pedagogu profesionālā kvalifikācija

PEDAGOGU PROFESIONĀLĀ KVALIFIKĀCIJA

Nr. p.k.	Mācību priekšmeta nosaukums	Prasības pedagoga profesionālajai un pedagoģiskajai izglītībai
1.	Sociālā vide	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
2.	Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
3.	Dzirdes orgānu anatomija un fizioloģija	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
4.	Kultūras vēsture, ētika un reliģija	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
5.	Sociālā psiholoģija	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
6.	Sociālā politika	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
7.	Vispārējās cilvēktiesības	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
8.	Veselības aprūpe un pirmā palīdzība	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
9.	Psihiatrijas pamati	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
10.	Komunikācijas prasmes ar personām ar dzirdes traucējumiem	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
11.	Izglītības sistēma un pedagoģijas pamati	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
12.	Informācijas komunikāciju tehnoloģijas	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
13.	Personas ar funkcionāliem traucējumiem	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība
14.	Darba aizsardzība	Augstākā izglītība nozarē un pedagoģiskā izglītība